

gen med Hensyn til Forandringer af de Punkter, om hvilke man siger: Her maa man og vil man ubetinget fastholde en Forandring, fordi de af det andet Thing tagne Beslutninger anses for utilledeelige, men paa andre Punkter staar man friere. Hvert Spørgsmaal maa tages for sig; man fastholder sin Anskuelse saaledes, som man finder det rigtigt til enhver Tid efter den hele Betragtningssaaende, man har villet gjøre gjældende, efter den Smødefommen, man finder; det er det Standpunkt, som man har pleiet at indtage med Hensyn til Behandlingen af de Finantslovsforslag, om hvilke det forud var givet, at de maatte forandres, og det er selvfølgelig, at man ved de Overveielser, der finde Sted, baade søger indbyrdes at blive enige og at blive enige med vedkommende Ministre.

Jeg kan altsaa nu slutte: Hører denne Finantslov til de 14 eller til de 13? Efter hvad jeg nu har sagt, tror jeg, at det vil findes indlysende, at jeg maa være enig med den ærede Conseilpræsident i, at der er saadanne Punkter, paa hvilke de Grundsætninger, jeg har gjort gjældende, anvendes med stor Værd og Klarhed, saaledes at der ikke kan være nogenjomhelst Tvivl om, at Finantsforslaget ikke kan blive vedtagen af Thinget, som det her foreligger. Jeg vil ikke trætte med at optage alle de Positioner igjen, som den ærede Conseilpræsident med megen Klarhed har gennemgaaet; jeg vil kun, idet jeg gaar ud fra de Grundbetragtninger, jeg før har fremhævet, nævne et og andet Punkt, som indeholder en ligefrem og klar Anskueliggjørelse af de almindelige Sætninger. Jeg paapegede, hvorledes en Finantslovs Indtægtsliste ikke er i Siand til at paalægge Borgerne Byrder; af denne Grund er det aldeles klart, at Finantsloven forgjæves søger at føre til Indtægt et Beløb, som den uden Lovhjemmel vil paalægge de vestindiske Der. Det er saa selvfølgelig, som Noget vel kan være, at der skal en Lovhjemmel dertil, som ikke indeholdes i Overlaget over Indtægterne; thi hvor Talen er om Indtægter af en Byrde, da skal denne Byrde først være lovhemlet, og der er ingen Lovhjemmel for disse 25,000 Kr. Dernæst fremhævede jeg, hvorledes en Institution kan have en lige saa sikker og bestemt Hævd gennem hele den lange Tidsrække, hvori den har bestaaet, som om den var bygget paa Lovgrund. Det gjælder naturligvis det kongelige Theater. Uden mindste Hensyn til hvad Anskuelse man maatte have om et Nationaltheaters Karakter og Betydning i Almindelighed eller til en vis given Tid, er det aldeles evident, at Landstinget vilde fornegte de Grundsætninger, det har fulgt i en lang Række af Aar, dersom det vilde give sit Minde til et Forslag, der ligefrem gaar ud paa at lukke Nationaltheatret. Det er et afskyeligt Ord, som maatte har faaet Sprogbrugen i finantsielle Love, dette om Theatrets „Drift“. Det er ikke Theatrets Drift

efter min Mening, det er Theatret som Institution, der er Tale om, og som er saa sikkert hævdet som nogen anden Institution i Landet, som, efter min Mening, Landstinget ikke kan være med til at lukke uden at undergrave den Jordbund, hvorpaa det selv staar. — Jeg fremhævede endelig, at der er Grundsætninger, der ere hævede ved lige saa fast konstitutionel Praxis, som om de hvilede paa Lov, og jeg fremhævede navnlig, hvor vigtigt det var, at man fastholdt Finantslovens Omraade inden de Grendser, som den nu har havt i henimod 30 Aar. Under dette Synspunkt falder det andet, den høitærede Kirke- og Undervisningsminister vedkommende, Spørgsmaal ligefrem ind. Man kan have, hvad Mening man vil, angaaende Rigtigheden af den administrative Foranstaltning, som den ærede Minister har truffet med Hensyn til visse Indtægter, der tidligere tilhørte Kald, der vare bleune ledige, og med Hensyn til hvilke der nu er truffet anden midlertidig administrativ Bestemmelse. Man kan mene, at det er rigtigt, hvad den ærede Minister har gjort, og man kan mene, at det er urigtigt. Man kan være af den Anskuelse, at disse Midler bør behandles paa den ene eller den anden Maade, men det vilde være i ligefrem Strid med de Grundsætninger, som Landstinget har gjort det til sin Opgave at hævde, dersom man nu vilde lade den gamle Forbeholds- og Anmærkningspolitik vaagne op til Livskraft i et Spørgsmaal som dette, i Stedet for at hævde den Anskuelse, at dette Forhold maa afgjøres gennem Lov og ikke paa Finantsloven. — Jeg behøver ikke at gaa ind paa andre Spørgsmaal for at vise, at denne Finantslov — jeg er overbevist om, at man behøver ikke at være Spaamand for at forudsige det — at denne Finantslov bliver ikke vedtagen af Landstinget i denne Skikkelse. (Hør! Hør!).

Carstensen: Blandt de mangfoldige og i mange Henseender høist eiendommelige Forandringer, som det af Regjeringen indbragte Finantslovsforslag er blevet underkastet, før det naaede herind i Thinget, er der sikkerlig ingen, der har en for konstitutionel Praxis saa afvigende Karakter som Regtelsen af Bevillingen til Theatret; men paa den anden Side er den haarde Medfart, som alle de begjærede Bevillinger til Forvarsvesenet have lidt, af den Bestaffenhed, at det varsler meget ilde med Hensyn til Danmarks fremtidige Bestaaen. Begjæringerne ere i og for sig beskædne og have et skarpt begrændset Formaal, idet de kun tilfugte Sikringen af Hovedstaden mod Angreb fra Søsiden. Om denne Sikrings store Nødvendighed har der ikke været Tvivl, kunde man næsten sige, i en Mennekesalder. Kjøbenhavns Sikkring mod Søsiden er en gammel Foranstaltning og har til forskellige Tider været fremme til Forhandling. I deres nyeste Skikkelse ere Forslag i saa Henseende fremkomne for 4 Aar siden dengang,